

Aan de Voorzitter van de Staten van Aruba
L.G. Smith Boulevard 72
Alhier

Uw brief: 25 oktober 2022
Uw kenmerk: US/22-23/11
Datum: 11 november 2022
Kenmerk: RvA 102-22

Onderwerp: Initiatief ontwerp-landsverordening tot wijziging van de landsverordening Ombudsman (AB 2020 no. 145) (bepalingen inzake de benoeming en de taak van de Ombudsman)

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden Initiatief-ontwerp-landsverordening tot wijziging van de landsverordening Ombudsman (AB 2020 no. 145) (bepalingen inzake de benoeming en de taak van de Ombudsman), moge de Raad u als volgt berichten.

1. Algemeen

Het onderhavige ontwerp is het gevolg van het feit dat de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Staatsregeling van Aruba (AB 1987 no. GT 1) (herziening bepalingen inzake de Raad van Advies; introductie Ombudsman en duurzame overheidsfinanciën) in het zittingsjaar 2021-2022 niet de vereiste 2/3 meerderheid in de Staten behaalde om goedgekeurd te worden¹, een gegeven dat de Raad zeer betreurt. Reeds in zijn eerste advisering in 2015 bij de initiatiefontwerp-landsverordening houdende instelling van het ambt van ombudsman en kinderombudsman² alsook in latere adviezen in 2019³ en meer recentelijk in 2020⁴ benadrukte de Raad het belang van de verankering van het instituut Ombudsman als Hoog College van Staat in de Staatsregeling van Aruba. Het feit dat de genoemde ontwerp-landsverordening niet de vereiste 2/3 meerderheid in de Staten behaalde acht de Raad een gemiste kans om de

¹ MvT, p.1.

² Zie advies van de Raad d.d.14 september 2015 bij de initiatiefontwerp-landsverordening houdende instelling van het ambt van ombudsman en kinderombudsman voor het Land Aruba, kenmerk RvA 87-15. Vindplaats www.rva.aw.

³ Zie advies van de Raad d.d. 30 oktober 2019 bij de ontwerp-landsverordening tot wijziging de Staatsregeling van Aruba (AB 1987 no. GT 1) (herziening bepalingen inzake de Raad van Advies; introductie Ombudsman en duurzame overheidsfinanciën), kenmerk RvA 119-19. Vindplaats www.rva.aw.

⁴ Zie advies van de Raad d.d. 26 februari 2020 bij de initiatiefontwerp-landsverordening houdende nadere regels inzake de taken, samenstelling, inrichting en bevoegdheden van de Ombudsman (Landsverordening Ombudsman), kenmerk RvA 141-19. Vindplaats www.rva.aw.

Ombudsman het gewicht en de statuur te geven die het instituut verdient en ook heeft in de andere landen van het Koninkrijk. Niet alleen is Aruba zo het laatste land in het Koninkrijk om tot de instelling van een Ombudsman over te gaan, het zal dan bovendien het enige land in het Koninkrijk zijn waar het instituut niet constitutioneel verankerd is. Gesteld mag worden dat de uitdagingen waarvoor deze instituten zich in zowel Curaçao als Sint Maarten⁵ geplaatst zien reden te meer zijn om voor een meer robuuste basis te kiezen ter waarborging van de onafhankelijkheid en acceptatie van het instituut. De Raad spreekt de hoop en verwachting uit dat het door de regering ingezette proces om tot een versterking van het democratisch bestel te komen uiteindelijk ertoe zal leiden dat, met ondersteuning van de Staten, de gewenste constitutionele verankering van de Ombudsman alsnog op een later tijdstip plaatsvindt.

2. Ontwerp- landsverordening

2.1 In artikel I, onderdeel B wordt artikel 2 van de Landsverordening Ombudsman zodanig gewijzigd dat onder e een additioneel aandachtsgebied voor de Ombudsman wordt voorgesteld, namelijk het verrichten van onderzoek gericht op het bevorderen van kansengelijkheid voor jeugdigen. De Raad heeft met instemming kennisgenomen van deze toevoeging en onderschrijft het belang ervan. Echter, in het kader van de uitvoerbaarheid van deze bepaling wordt geadviseerd de toelichting uit te breiden met een concreet voorbeeld van waar hier in de praktijk aan gedacht dient te worden.

2.2. In artikel I, onderdeel E wordt een nieuw artikel 5b voorgesteld. Artikel 5b, eerste lid onder m, bepaalt dat de Ombudsman niet een kandidaat van een politieke partij kan zijn gedurende de ambtsuitoefening en gedurende een periode van vijf jaar voorafgaand aan de benoeming van Ombudsman. In de ontwerp landsverordening tot wijziging van de Staatsregeling werd een termijn van vier jaar voorgesteld. De toelichting geeft geen informatie waarom nu voor een langere termijn wordt gekozen. Geadviseerd wordt deze keuze alsnog inzichtelijk te maken in de toelichting.

3. Voorstellen voor redactionele verbeteringen

Enkele voorstellen voor redactionele verbeteringen zijn in de marge van de toelichting aangebracht.

⁵ Zie de jaarverslagen van de Ombudsman van Curaçao en de Ombudsman van Sint Maarten.

Conclusies en eindadvies

De Raad kan zich voor het overige met de doelstelling en inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u in overweging het verder in procedure te brengen, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De Secretaris,

De plv. Voorzitter,

mr A. Braamskamp

mr. D. Kock